

روان شناس یا روان شناس مسئله این است

حمیداصغری پور

کارشناس ارشد مشاوره و رئیس شورای استانی و تحلفات سازمان نظام روان شناسی خراسان رضوی

همه گیری ناگهانی بیماری کرونا، مشکلات اقتصادی و اجتماعی پس از آن، باعث بروز فشارهای روانی و عاطفی به همه افراد جامعه شده و نیاز به خدمات روان شناسی و مشاوره را بیش از همیشه آشکار کرده است. در همین حال دلیل دیگری برای استقبال در میان است و آن اینکه تغییر تصورات در جامعه و ارتقای سطح فرهنگ عمومی، مردم را به این سمت سوق داده است که در صورت بروز یک مشکل، وقوع یک اتفاق یا تصمیم گیری مهم، قبل از اینکه اشتباه انتخاب کنند، وارد مراحل بحرانی شوند یا مسئله پیچیده شود، بهتر است به یک متخصص مراجعه کنند. مراجعه به روان شناس و مشاور کمک می کند مسائل را در یک فضای امن بی طرف و علمی بررسی و تحلیل کرده و راهکار مناسب دریافت کنند.

برای این منظور اولین توصیه ما به همه افراد این است که شناخت کاملی از مرکز مشاوره یا فردی که قرار است به عنوان در مانگر به او مراجعه کنند، به دست آورند. متأسفانه هنوز در حرفه ما یعنی نظام روان شناسی به اندازه نظام پزشکی، اطلاعات لازم و کاملی که بتوان با آن، افراد متخصص را از غیر متخصصان یسا آن هایی که در این زمینه فقط مدعی هستند باز شناخت، در اختیار مردم قرار داده نشده است.

با وجود این منابعی در اختیار شهروندان قرار دارد تا بهتر انتخاب کنند. در شهر مشهد حدود ۲هزار نفر خدمات روان شناسی ارائه می کنند اما تعداد اندکی از این افراد، صلاحیت علمی و اخلاقی ارائه مشاوره را دارند. اولین مشخصه آن ها این است که مجوز سازمان نظام روان شناسی را داشته و تابلو ویژه سبز و زرد رنگی را بر سر در مرکز نصب کرده باشند. هم اکنون حدود ۲۰۰ نفر با مجوز به روز سازمان در مشهد در حال فعالیت هستند در هر چند سال یک بار، صلاحیت و مدارک آن ها بررسی و جلسات باز آموزی برای آنان برگزار می شود.

دیگر روش پیشنهادی ما برای شناخت افراد و مراکز معتبر، مراجعه به سایت سازمان نظام روان شناسی کشور به نشانی pco.ir است که می توان نام روان شناس مورد نظر را در آن جست و جو کرد. شهروندانی که تمایل به استفاده از خدمات روان شناختی دارند باید بررسی کنند که فرد مورد نظر شان صلاحیت علمی و مجوز لازم را داشته باشد، تنها در موضوع مشخص تخصص خود فعالیت کند، نه اینکه در همه امور خانواده، کودک و تحصیلی، مداخله کند و نکته مهم دیگر اینکه روان شناسان و مشاوران هر گز حق تجویز دارو و دخالت در حوزه روان پزشکان را ندارند.

همه اشخاص می توانند در صورت مراجعه به یک روان شناس و بروز مشکل، در راستای حفاظت از حریم شخصی خود و خانواده شان و نیز برای سلامت روان جامعه، مشکلات را در قالب شکایت کتبی به نظام روان شناسی استان اطلاع دهند. از آنجا که سازمان نظام روان شناسی تشکیلات اداری گسترده ای ندارد، امکان بازرسی مداوم از مراکز و دفاتر افراد را نداریم و در صورت شکایت به موارد رسیدگی می کنیم. دفتر تحلفات سازمان نظام روان شناسی در بولوار کوثر، بین کوثر ۸ و ۱۰، پلی کلینیک تخصصی خدمات روان شناختی دانشگاه فردوسی، با شماره تلفن ۳۶۳۶-۳۸۸۰ صندوق پستی ۹۱۷۷۵-۱۳۸۹ برای دریافت شکایت های کتبی، آماده پاسخ گوئی و پیگیری است.

م تفاوت دیده شوید

۵-۳۷۲۸۸۸۸۱-۳۷۲ **داخلی**

شهریار

روزنامه شهرامید وزندگی

آشنیه ۱۳۹۱ دی ۱۵ جمعه۱۳۹۱ شماره ۳۲۲

SHAHIRANNEWS.IR

۴۰

جامعه

بازی رمز ارزهای مرموز

یک شبکه عظیم مالی روزانه میلیون ها دلار سرمایه شهروندان مشهدی را جابه جا می کند، بی آنکه نظارتی بر آن باشد. این گزارش شهر آرا را از همراهی با یک بیت کوین باز حرفه ای بخوانید

مصطفی توفیقی

تصور کنید در شرایطی که به دلیل تحریم های مالی، جابه جایی پول از طریق شبکه های مالی رسمی بین المللی با هزار اما و اگر روبه روست و سرمایه گذاری در بخش های اقتصاد، از بازار طلا و سکه گرفته تا بورس و صنایع و... نامطمئن نشان می دهد، یک شبکه مالی بین المللی به شما پیشنهاد می دهد پول خود را به نوعی ارز تبدیل کنید و آن را در این شبکه به جریان بیندازید، طوری که خرید و فروش ارز برایتان آسان باشد، هیچ نهاد نظارتی سراغتان نیاید، از مالیات و دارایی خبری نباشد، و از همه مهم تر، سودی تضمین شده منتظر تان باشد. به ویژه اگر سرمایه پس انداز مختصری برای سرمایه گذاری داشته باشید، احتمالاً خواهید گفت: «چه عالی! اما به نظر واقعی نمی رسد!» البته بسیاری از خوانندگان این گزارش پیشاپیش می دانند که آنچه گفته شد، به تمامی هم یک «تصور» یا «رویا» نیست، بلکه کم و بیش با آنچه طرفداران و سرمایه گذاران ارز دیجیتال یا بیت کوین (Bitcoin) درباره آن می گویند، انطباق دارد.

- دلارهای سرگردان

برای اینکه تصور دقیق تری از تراکش مالی این شبکه مخفی مالی داشته باشید، باید بدانید که میزان جابه جایی پول و سرمایه مشهدی ها در این شبکه، عددی میلیون دلاری تخمین زده می شود. شاید اولین سؤال پیش آمده برای شما این باشد: در شرایطی که حتی فعالیت های اقتصادی بسیار کوچک افراد جامعه در سطح بازار زیر ذره بین نهادهای مختلف قرار دارد، چطور چنین معاملات کوچک و بزرگی با حداقل نظارت های مالی در حال انجام است؟ اگر چه بخشی از پاسخ این مسئله را باید در ماهیت پول دیجیتال جست و جو کرد، بخش مهم تری از جواب را می توان در مقایسه ساده «سجاد. ب.» که خودش را یک بیت کوین باز حرفه ای می داند، یافت؛ «لازم نیست زیاد راه دوری بروید؛ کافی است در برخی روزهای خاص بروید جلو بانک ملی مرکز ی مشهد یک دور بزنید، ببینید چندصد نفر برای خرید دلار سراغتان می آیند. فکر می کنید این ها از کجا می آیند؟ شما صد نفر که نه، ده نفر را بردارید بپرید جلو همان بانک تا تک و بیسکویت بفروشند. ده دقیقه ای جمعشان می کنند؛ آن وقت چطور است که این همه آدم می آیند جلو مهم ترین مرکز اقتصادی شهر، همه با هم، کار می کنند؟ نه آقا! این جور کار ها بی حساب و کتاب نمی شود!»

- از قاچاق تا خوداظهاری

در حالی که همین چند روز پیش، رئیس اداره بازرسی سازمان صمت خراسان رضوی اعلام کرد «کالاهای قاچاق کشف شده در بازرسی های ماه گذشته، بیشتر ماینر و لوازم آرایشی و بهداشتی بوده است» (ماینر: وسیله استخراج ارز دیجیتال)، و استخراج کنندگان از خبر مهم تری برای بیت کوین بازاها: امکان ثبت نام قانونی فعالیت ماینر ها از طریق ثبت خوداظهاری، هفته گذشته معاون وزیر صمت از آغاز رسمی فرایند خوداظهاری دستگاه های استخراج رمزارز خبر داد. سعید زرندی در جلسه کارگروه سرمایه گذاری گفت: «در اجرای تصویب نامه مورخ هیئت وزیران درخصوص لزوم تعیین تکلیف وضعیت دستگاه های (ماینر های) موجود در کشور، از تاریخ ۵دی ۹۹ به همه دارندگان دستگاه های مذکور به مدت یک ماه فرصت داده شده تا برای ثبت مشخصات هویتی، تعداد، نوع و مدل دستگاه های ماینر خود و نیز پرداخت حقوق و عوارض دولتی از طریق لینک خوداظهاری دستگاه های استخراج رمزارز مندرج در سامانه پهن یاب اقدام کنند.»

او همچنین از ثبت نام ۱۵۶ متقاضی درخواست خوداظهاری در سامانه مذکور خبر داد و اینکه

«۲۴۰ متقاضی نیز موفق به پرداخت حقوق و عوارض دولتی شده اند و با توجه به محدودیت های زمانی، پیش بینی می شود این تعداد به سرعت افزایش یابد.»

- شبکه محلی اقتصاد پنهان

با سجاد که دوستان و همکاران نزدیکش را و «سجاد بیت کوین» صدا می کنند، از طریق استوری یک صفحه اینستاگرامی آشنا شدم. ابتدا هشتگ «بیت کوین مشهد» را دنبال می کنم و بعد از رسیدن به چند صفحه معرف ی بیت کوین، از طریق استوری برخی از این صفحات، به صفحه تعدادی از فعالان بلاکچین (Blockchain) مشهد متصل می شوم. برخی از این فعالان مجازی، تمرکز خود را روی آموزش مفاهیم ارز مجازی و بلاکچین و... گذاشته اند، و برخی دیگر راه های خرید و فروش آن را معرفی می کنند، بازار دلالی و صرافی ارز مجازی هم در فضای اینترنت حساسی داغ است، اما چیزی که من را تشویق می کند، از بین ده ها و بلکه صدها صفحه بیت کوین مشهد، به سراغ سجاد بروم، روش

خاص او در تعامل با مخاطبانش است که تعداد فالوور هایش را هم به عدد ۲۰هزار نزدیک کرده است. سجاد در فضای مجازی، بسیار خونگرم است (در ملاقات حضوری مان هم همین طور)، با دل و جان مخاطبانش را راهنمایی می کند و آن گونه که خودش می گوید، طوری رفتار و صحبت می کند که فالوور هایش را متقاعد می کند که دغدغه او صرفاً منفعت شخصی اش نیست و بلند پروازانه، به ایجاد یک شبکه قوی مبادلات محلی بیت کوین فکر می کند، شبکه ای که به نظر او «می تواند بخشی از دغدغه های شغلی آینده جوانان مشهدی را رفع و رجوع کند، همان طور که برخی مسائل مربوط به مبادلات ارزی را تسهیل می کند.»

- قانونی برای ماینر ها: مختصر و مفید؟

این نظر رایج در میان بیت کوین بازها و از جمله سجاد که «وارد نشدن جدی دولت و نهادهای نظارتی به حوزه بیت کوین به دلیل تأثیر این شبکه در دوزدن شبکه تحریم هاست» البته با مواضع رسمی دولت همخوانی ندارد؛ زیرا در حالی که بسیاری از فعالان بلاکچین مثل سجاد اعتقاد دارند که «یک دلیل دوپهلو رفتار شدن با قضیه بیت کوین، کمک ارز دیجیتال به دوزدن تحریم های مالی است.» با این حال دست کم هیئت وزیران در تصویب نامه شماره ۵۸۱۴۴/ت ۵۵۶۳۷ مورخ ۱۳ مرداد ۹۸ این نامه ای را

عنوان آیین نامه فرایند ماینینگ رمزارزها را تصویب کرده است که چارچوب هایی برای خرید و فروش ارز دیجیتال و استفاده از آن در معاملات تعیین می کند؛ از جمله اینکه «استفاده از رمزارزها صرفاً با قبول مسئولیت خطری پذیری (ریسک) از سوی متعاملین صورت می گیرد و مشمول حمایت و ضمانت دولت و نظام بانکی نبوده و استفاده از آن در مبادلات داخل کشور مجاز نیست.» و نیز «استخراج فرآورده های پردازشی رمزنگاری شده رمزارزها (ماینینگ) با دریافت مجوز از وزارت صنت، معدن و تجارت مجاز است.» همچنین درباره استقرار ماینر ها در شهر مشهد باید دانست «استقرار واحدهای استخراج فرآورده های پردازشی رمزنگاری شده رمزارزها (ماینینگ) شامل محدودیت محدوده (۱۲۰) کیلومتری شهر تهران، (۵۰) کیلومتری شهر اصفهان و (۳۰) کیلومتری مراکز سایر استان ها نمی باشد.»

- بیت کوین بدهید، خانه بخرید

پس از چند روز چت کردن با «سجاد بیت کوین»، حوالی میدان کوثر (کوکای سابق) مشهد با یکدیگر قرار می گذاریم. سجاد برایم توضیح می دهد که این محله و

چند محله دیگر مشهد پاتوق ملاقات های حضوری بیت کوین بازهای مشهد است که در گروه های چندنفری، در کافه ها، رستوران ها و نیز پارک های محلی و گوشه و کنار خیابان، اطلاعات جدیدشان را با یکدیگر به اشتراک می گذارند. سجاد برای ساعتی دیگر، با یکی از فالوور های پرو پاقرصش که می خواهد تازه به بازار بیت کوین وارد شود، قرار ملاقات دارد. از او می پرسم: «درست است که خرید و فروش بیت کوین در ایران مجاز نیست؟» پاسخش منفی است و توضیح می دهد: «اگر ممنوع بود که این همه معامله با آن انجام نمی شد.» بعد گوشه اش را درمی آورد و در شبکه های اینترنتی خرید و فروش، تعداد شایان توجهی خودرو و خانه لوکس در تهران را نشانم می دهد که خریدار در مقابل فروش آن ها بیت کوین دریافت می کند.

در تماس تلفنی با خانم معصومه مرضا پور، این پژو هشگر اقتصادی، به ما می گوید: «اگر چه یک دلیل انجام معاملات بزرگ با ارز دیجیتال، رویه رشد بودن ارزش

این واحد ارزی در مقایسه با پول ملی است، دلیل مهم تر معامله گران می تواند مخفی ماندن و جوه واقعی معاملاتی و در نتیجه مسائلی مانند فرار مالیاتی و پول شویی باشد.»

- قانونی یا غیرقانونی؟

مرضا پور در پاسخ به اینکه «آ یا با این گفته برخی فعالان حوزه ارز دیجیتال که معاملات با این واحد را قانونی می دانند، موافق است یا خیر؟» پاسخ می دهد: «متأسفانه چه در حوزه قانون گذاری، چه در حوزه دولتی و چه در نظارت های قضایی درباره این مسئله، کم کاری یا حداقل بی انضباطی مشاهده می شود.» و توضیح می دهد: «به واقع کمتر کسی را پیدا خواهید کرد که بتواند پاسخ دقیقی به این سؤال بدهد. دلیل اصلی اش هم حرفه ای چند پهللو و سیاست گذاری های کج داورمیز در این زمینه است. یکی از رسمی ترین واکنش ها به این پدیده در سال ۹۶ اتفاق افتاد. در آن سال در جلسه سی ام شورای عالی مبارزه با پول شویی در تاریخ ۹دی ماه ۱۳۹۶، به کارگیری ابزار بیت کوین و سایر ارزهای مجازی در تمام مراکز پولی و مالی کشور ممنوع اعلام شد و بانک مرکزی هم هر گونه استفاده، خرید و فروش ارز های دیجیتال در مؤسسات مالی، بانک ها و صرافی هایی را که از بانک مرکزی مجوز دارند، به صورت رسمی ممنوع اعلام کرد و صرافی ها و بانک های زیر نظر بانک مرکزی از این معاملات منع کرد. اما همان زمان معاون فناوری های بانک مرکزی درباره ممنوعیت خرید و فروش بیت کوین اعلام کرد که در هیچ زمانی، هیچ سیاستی نهایی نیست و این سیاست ها یک بازه زمانی مشخص در نظر گرفته شده است. رئیس بانک مرکزی ایران نیز در جواب این سؤال که آیا ایران در حال بررسی بیت کوین به عنوان وسیله محاسباتی متقابل است، گفته بود هنوز نمی توان درباره این فضا با قطعیت سخن گفت؛ این در حالی است که بانک مرکزی به علت آنچه کلاهبرداری و پول شویی عنوان می شد، دستور مسدود سازی سایت های خرید و فروش بیت کوین را صادر کرد. الان هم افراد مختلف حرف های مختلفی درباره بیت کوین می زنند، بعضی می گویند خرید و فروش و استفاده از آن به کلی ممنوع است، برخی می گویند از نظر قانونی منعی ندارد، و این نظر هم رایج است که در ایران معاملات بیت کوین قانونی نیست، اما استخراج آن منعی ندارد. برخی هم معاملات کوچک و بزرگ بیت کوین را تفکیک می کنند و می گویند دولت در خرید و فروش های کوچک مردم ورود نمی کند اما معاملات بزرگ و استخراج های سازمان دهی شده رصد می شود.

واقعاً از این مبهم تر هم ممکن است؟ آن هم درباره پدیده ای که به خودی خود ابهامات جدی دارد. اینکه نهایت موضع دولت در برابر چنین پدیده جدی و فراگیر و تأثیر گذاری این باشد که رئیس بانک مرکزی بگوید استفاده از بیت کوین را توصیه

نمی کنیم، آینده این گونه معاملات را فقط مبهم تر می کند.»

- صرافی های حقیقی، پول های مجازی، مجوز های پنهان

نکته مهم در این بین، حجم بزرگ معاملاتی است که روزانه در بستر بلاکچین انجام می شود، در شرایطی که هنوز موضع دقیق دولت و دستگاه قضایی در برابر آن مشخص نیست یا دست کم به مردم منتقل نشده است.

از سجاد درباره تعداد کسانی می پرسم که در شهر مشهد در حوزه بیت کوین فعالیت می کنند. می گوید: «من با حدود ۶۰صرافی ارز دیجیتال کار می کنم و فکر می کنم تعداد این صرافی ها در مشهد به دو برابر این عدد و شاید بیشتر هم برسد. شما فرض کنید که هر یک از این صرافی ها فقط صد مشتری اختصاصی خودشان را داشته باشند، می شود ۱۲،۰۱۰هزار نفر.» اگر چه اعداد و ارقامی که سجاد می گوید تاحدی ذهنی است (راستی آزمای نشده است و ما نمی توانیم صحت و دقت آن را تأیید کنیم)، با احتساب تعداد شایان توجه کسانی که بدون رجوع به صرافی ها معاملات بیت کوینی خود را انجام می دهند، همچنین مبالغ هنگفت در گیر در این معاملات، می توان حدس زد که ارزش واقعی این معاملات به میلیون ها دلار می رسد، میلیون ها دلاری که نه تنها تحت نظارتی دقیق قرار ندارند، بلکه به دلیل انجام آن ها در بستر کدگذاری شده و نیز استفاده معامله کنندگان ایرانی از وی پی ان برای انجام معاملات خود، دنبال کردن مبالغ و منابع و مقاصد آن ها نیز احتمالاً ناممکن است.

- صرافی های ارز دیجیتال چه می گویند؟

این بیت کوین باز حرفه ای، تعدادی از صرافی های ارز دیجیتال را به ما معرفی می کند. صرافی هایی که حالا می توان در همه جای شهر آن ها را پیدا کرد. با جست و جویی ساده، چه در شبکه های اجتماعی چه در شبکه های اینترنتی فروش، می توان به این راه رسید. سجاد به ما ساختمان مجللی را در بولوار وکیل آباد مشهد نشان می دهد که به گفته او ده ها بیت کوین باز بیست و چهار ساعته در آن مشغول فعالیت و خرید و فروش و استخراج هستند. صرافی های بیت کوین مرتب در حال افزایش هستند، در حالی که در تماس تلفنی و اینترنتی از بسیاری از آن ها متوجه می شویم که هیچ کدام از آن ها نه تنها دارای مجوزی قانونی نیستند، بلکه توسط دولت و بانک مرکزی نیز شناسایی نشده اند. در تماس با یکی از این صرافی ها که خودش را «گلدن رز» معرفی کرده است، اپراتور به ما می گوید: «کارهای این صرافی کاملاً قانونی است، و اینکه مجوز خاصی برای این کار نداریم به این دلیل است که مرکزی برای صدور این مجوز ها وجود ندارد. اگر خرید و فروش این ارز ها ممنوع بود، حتما تاکنون به آن ورود می شد، در حالی که تعداد زیادی از مشتریان ما از کسانی هستند که مشاغل و مناصب دولتی دارند.» (شهر آرا به صورت مستقل نمی تواند صحت این ادعاها را تأیید یا رد کند).

- چند دقیقه برای هزاران دلار

یکی از گوشه های همراه سجاد زنگ می زند، دوست بیت کوینی اوست و یادآوری می کند که در یکی از کافه های آن اطراف منتظرش است. لابد تا دقایقی دیگر بسیاری از حرف هایی که در این چند روز بین من و سجاد ردوبدل شده است، برای او هم تکرار خواهد شد. از سجاد می پرسم: «چقدر می خواهد سرمایه گذاری کند؟» می گوید: «گفته برای شروع حدود سه هزار تتر برایش بخرم، سه هزار تتر برابر با سه هزار دلار است (تتر، یکی از واحدهای ارز دیجیتال معادل یک دلار است)، سه هزار دلاری که در کمتر از ۱۰ دقیقه در شبکه ای غیر رسمی جابه جا می شود، بدون هیچ نظارت بانکی و دولتی. و صدها هزار و بلکه میلیون ها دلاری که روزانه می روند و می آیند بی آنکه نظارتی روی آن ها باشد. موقع خداحافظی از سجاد می پرسم: «قصد نداری برای دستگاه های ماینر ت خوداظهاری پر کنی؟» می خندد که: «چرا باید این کار را بکنم؟!»